

**+URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

**Biuletyn Informacyjny
Warmia i Mazury, Polska,
Unia Europejska**

Olsztyn, kwiecień 2019

SPIS TREŚCI

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI	2
1. Europa inwestuje w obronność	2
2. Finansowanie dla innowatorów	3
3. Kara dla Google	3
4.auta na wynajem bez niespodzianek	5
5. Europa bezpiecznych dróg	6
6. Owoce i warzywa w szkole.....	7
7. Nowy ład dla konsumentów.....	7
8. Prawo po stronie autorów	8
9. Zielone światło dla InvestEU.....	9
II. Z BIURA W BRUKSELI.....	11
1. Jak interpretować analizy i statystyki uczestnictwa regionów w PR Horyzont 2020	11
2. Przygotowania do Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast.....	11
3. Dialog Obywatelski pt. „Europa wspólnych wartości i celów. Polska w UE”	12
WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ.....	14
1. „Marzenia o Polsce, marzenia o Europie” - spotkanie z Maryną Miklaszewską.....	14
2. Hannover Messe 2019.....	14
III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA	15
1. tymrazemglosuje.eu	15
2. #EUGreenWeek	15
3. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń	16

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI

1. Europa inwestuje w obronność

Od 2021 r. w pełni rozwinięty Europejski Fundusz Obronny będzie wspierał innowacyjną i konkurencyjną bazę przemysłową sektora obronnego oraz przyczyni się do strategicznej autonomii UE. Komisja Europejska podejmuje obecnie działania mające na celu urzeczywistnienie współpracy w dziedzinie obronności w ramach budżetu UE. Działanie przygotowawcze Unii w zakresie badań nad obronnością (PADR) przynosi rezultaty już trzeci rok z rzędu. Wraz z decyzjami Komisji rozpoczyna się realizacja pierwszych finansowanych przez UE wspólnych projektów przemysłowych w dziedzinie obronności w ramach Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego (EDIDP). Działania skupią się na dziedzinach takich jak technologia dronów, łączność satelitarna, systemy wczesnego ostrzegania, sztuczna inteligencja, cyberobrona i nadzór morski.

Europejski program rozwoju przemysłu obronnego uzgodniony z państwami członkowskimi przewiduje współfinansowanie w wysokości 500 mln euro wspólnego rozwoju zdolności obronnych w latach 2019–2020. W 2019 roku Komisja opublikuje 9 zaproszeń do składania wniosków, a w 2020 r. przewiduje się 12 kolejnych. Zaproszenia te obejmą obszary priorytetowe we wszystkich dziedzinach – bezpieczeństwa powietrznego, lądowego, morskiego, kosmicznego oraz cyberbezpieczeństwa.

W programie prac na 2019 r. 25 mln euro przeznaczono na badania w zakresie kontroli widma fal elektromagnetycznych i przyszłych przełomowych technologii obronnych – dwóch obszarów uznanych za niezbędne do utrzymania wiodącej pozycji Europy w dziedzinie technologii oraz niezależności w perspektywie długoterminowej.

Celem zaproszeń do składania wniosków w sprawie przyszłych przełomowych technologii obronnych będzie zbadanie, w jaki sposób UE może najlepiej wspierać przełomowe technologie w dziedzinie obronności, które mogą prowadzić do zmian transformacyjnych w wojskowości. Pomoże to przygotować grunt dla Europejskiego Funduszu Obronnego, który mógłby przeznaczyć nawet 8 proc. swojego budżetu na przełomowe technologie.

Komisja sfinansowała już pięć projektów badawczych w dziedzinie obronności, w tym projekt Ocean2020 o wartości 35 mln euro mający na celu wsparcie misji nadzoru morskiego. Trwają prace nad umowami dotyczącymi finansowania trzech kolejnych projektów.

Kwalifikujące się konsorcja mogą składać wnioski na 2019 r. do końca sierpnia. Pierwsze projekty zostaną wybrane do końca 2019 r., po czym nastąpi oficjalne podpisanie umów o udzielenie dotacji.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190319_defence_pl

2. Finansowanie dla innowatorów

Ponad 250 mln złotych w ramach Planu Inwestycyjnego dla Europy trafi do innowacyjnych przedsiębiorców w Polsce za pośrednictwem leasingu i pożyczek. Polskim partnerem umowy jest PKO Leasing. Z finansowania mogą skorzystać przedsiębiorcy zatrudniający poniżej 500 pracowników, spełniający przynajmniej jedno z tzw. kryteriów innowacyjności.

Europejski Fundusz Inwestycyjny i PKO Leasing S.A. ogłaszają nową umowę gwarancji InnovFin w ramach programu Horyzont 2020 oraz Planu Inwestycyjnego dla Europy. W ramach umowy, PKO Leasing udostępni polskim innowacyjnym przedsiębiorcom blisko 257 mln zł (60 mln EUR) preferencyjnego finansowania w formie leasingu i pożyczek. Preferencyjne finansowanie dostępne jest od marca i będzie dostępne przez 2 lata.

Europejski Fundusz Inwestycyjny i PKO Leasing S.A. zawarły umowę gwarancji InnovFin w ramach Horyzont 2020, programu Unii Europejskiej na rzecz badań i innowacji na lata 2014-2020. Dzięki gwarancji portfelowej przyznanej przez EFI, PKO Leasing będzie udzielać leasingu i pożyczek na preferencyjnych warunkach. Umowa, realizowana w ramach Planu Inwestycyjnego dla Europy (tzw. Planu Junckera), w ciągu dwóch lat pozwoli wygenerować 256,8 mln zł (60 mln EUR) nowych środków dla polskich innowatorów.

Finansowanie jest zabezpieczone gwarancją w ramach programu „InnovFin SME Guarantee Facility”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach inicjatywy „Horizon 2020 Financial Instruments” oraz Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych („EFSI”) ustanowionego na mocy Planu Inwestycyjnego dla Europy. Celem EFSI jest wsparcie finansowania i realizacji inwestycji produkcyjnych w Unii Europejskiej oraz zapewnienie zwiększonego dostępu do finansowania.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190320_innov_fin_pl

3. Kara dla Google

Prawie półtora miliarda euro wyniesie grzywna, jaką zapłacić ma firma Google za złamanie przepisów antymonopolowych. Komisja Europejska uznała, że nadużywa ona swojej dominującej pozycji na rynku, bo w umowach ze stronami internetowymi osób trzecich stosuje wiele klauzul ograniczających. Uniemożliwiają one konkurentom zamieszczanie reklam w wynikach wyszukiwania na tych stronach.

Strony internetowe gazet, blogi lub serwisy turystyczne mają często wbudowane wyszukiwarki. Jeżeli użytkownik prowadzi wyszukiwanie za pomocą takiej wyszukiwarki, na stronie pojawiają się zarówno wyniki wyszukiwania, jak i reklamy w wynikach wyszukiwania.

Za pośrednictwem platformy AdSense for Search Google zamieszcza te reklamy na stronach internetowych osób trzecich. Google działa tutaj jako broker reklamowy, pośrednik między reklamodawcami a właścicielami stron, którzy chcą zarobić na powierzchni stron

zawierającej wyniki wyszukiwania. Oznacza to, że AdSense for Search pełni funkcję internetowej platformy pośrednictwa w usługach reklamowych przy użyciu wyszukiwarek internetowych.

Od 2006 do 2016 r. firma Google była największym pośrednikiem w usługach reklamowych przy użyciu wyszukiwarek internetowych w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG): jej udział w rynku wynosił ponad 70 proc. w tym okresie. W 2016 r. Google posiadał również ponad 90 proc. udziałów w rynkach krajowych w obszarze wyszukiwarek ogólnych oraz ponad 75 proc. udziałów w większości krajowych rynków usług reklamowych przy użyciu wyszukiwarek internetowych.

Google świadczył usługi w zakresie pośrednictwa w reklamie przy użyciu wyszukiwarek internetowych na rzecz najważniejszych kontrahentów na podstawie indywidualnie negocjowanych umów. Komisja przeanalizowała setki tego rodzaju umów i stwierdziła, że:

- Od 2006 r. Google zamieszczał w tych umowach klauzule wyłączności. Oznacza to, że jego klientów obowiązywał zakaz zamieszczania na swoich stronach z wynikami wyszukiwania jakichkolwiek reklam z wyników wyszukiwania konkurentów Google'a. Decyzja dotyczy właścicieli stron, którzy zawarli z firmą Google umowy dotyczące tego rodzaju wyłączności na wszystkich swoich stronach.
- W marcu 2009 r. Google zaczął stopniowo odchodzić od klauzul wyłączności i zamiast tego stosował klauzule „najlepszego lokowania”. Wymagały one od właścicieli stron zarezerwowania najlepszych miejsc na liście wyników dla reklam Google'a i określały minimalną wymaganą liczbę reklam Google'a. Oznacza to, że konkurenci Google'a nie mieli możliwości zamieszczania swoich reklam na najlepiej widocznych i najczęściej klikanych częściach stron z wynikami.
- W marcu 2009 r. Google wprowadził do umów klauzule wymagające jego pisemnej zgody na wprowadzenie przez właścicieli stron jakichkolwiek zmian w sposobie wyświetlania reklam konkurencji. Dzięki temu firma Google była w stanie sprawdzać atrakcyjność i popularność konkurencyjnych reklam.

Dlatego Google najpierw wprowadził obowiązek wyłączności w świadczeniu usług, uniemożliwiający konkurencji zamieszczanie jakichkolwiek reklam na stronach, które odniosły największy sukces komercyjny. Następnie firma zaczęła stosować strategię tzw. kontrolowanej wyłączności, mającą na celu zarezerwowanie najlepszych pozycji dla swoich wyników i kontrolowanie pozycji wyników konkurencji.

Praktyki stosowane przez firmę Google stanowią nadużycie pozycji dominującej na rynku pośrednictwa w reklamie przy użyciu wyszukiwarek internetowych i uniemożliwiają innym firmom konkurowanie z nią przy wykorzystaniu swoich atutów.

Zgodnie z unijnymi przepisami antymonopolowymi dominacja na rynku jako taka nie jest nielegalna. Jednak firmy, które zajmują tę pozycję, szczególnie nie powinny jej nadużywać do ograniczania konkurencji, ani na rynku, na którym dominują, ani na innych rynkach.

Nałożona przez Komisję grzywna w wysokości 1 494 459 000 euro (1,29 % obrotów firmy Google w 2018 r.) uwzględnia czas trwania i wagę naruszenia. Zgodnie z wytycznymi Komisji w sprawie ustalania grzywien z 2006 r. kara została wyliczona na podstawie wartości dochodu firmy Google z pośrednictwa w usługach reklamowych związanych z wyszukiwaniem w EOG.

Firma Google przestała stosować nielegalne praktyki kilka miesięcy po tym, jak w lipcu 2016 r. Komisja zgłosiła zastrzeżenia w tej sprawie. Zgodnie z decyzją Google ma obowiązek, co najmniej, zaprzestać nielegalnych praktyk, o ile jeszcze tego nie zrobił, oraz nie stosować żadnych środków, które mogłyby mieć takie same lub podobne skutki.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190320_google_pl

4.auta na wynajem bez niespodzianek

W następstwie wezwania ze strony Komisji Europejskiej i unijnych organów ochrony konsumentów pięciu liderów w sektorze wypożyczania samochodów – Avis, Europcar, Enterprise, Hertz i Sixt – zmieniło sposób, w jaki przedstawiają ceny wynajmu aut. Dzięki temu konsument, który szuka oferty poprzez stronę internetową, od razu otrzyma ostateczną cenę wypożyczenia samochodu.

Wypożyczalnie samochodów zobowiązały się do:

- włączenia wszystkich opłat do łącznej ceny podawanej przy rezerwacji: na stronie internetowej oferowana będzie obecnie zasadnicza cena, odpowiadająca cenie końcowej, którą konsumenci będą musieli zapłacić. Opłata ta musi obejmować wszystkie dodatkowe koszty, takie jak szczególne dopłaty paliwowe, dopłaty lotniskowe, dopłaty dla młodych kierowców lub dopłatę za zwrot samochodu, jeżeli lokalizacja zwrotu różni się od lokalizacji odbioru;
- jasnego opisanie w warunkach najmu, we wszystkich językach narodowych, kluczowych usług: konsumenci nie będą musieli borykać się z niejasnymi lub wprowadzającymi w błąd informacjami na temat głównych elementów kosztu najmu, takich jak np. zawarty w cenie limit kilometrów, zasady dotyczące paliwa, warunki anulowania rezerwacji, wymogi dotyczące depozytów, itp.;
- jasnego podania w ofercie cenowej cen i szczegółów dotyczących opcjonalnych dodatków, w szczególności w odniesieniu do ubezpieczeń dodatkowych, które zmniejszają kwotę należną w przypadku wystąpienia szkody: należy wyraźnie wskazać, co jest uwzględnione w podstawowej cenie wynajmu w przypadku wystąpienia szkody, a w szczególności to, co kierowca mógłby być zmuszony zapłacić dodatkowo. Jeżeli nabyto dodatkowe ubezpieczenie, w tym obniżające kwotę należną w przypadku wystąpienia szkody, przed zawarciem umowy wynajmu konsument powinien być również wyraźnie poinformowany o tym, co takie dodatkowe ubezpieczenie obejmuje, a czego nie.

Komisja Europejska i krajowe organy ochrony konsumentów w ramach europejskiej sieci współpracy konsumenckiej będą uważnie śledzić wdrażanie pozostałych zmian. Chociaż

przedsiębiorstwa zaangażowane w to działanie odpowiadają za dwie trzecie wszystkich prywatnych wypożyczalni samochodów w UE, to inni handlowcy, tacy jak pośrednicy i mniejsze przedsiębiorstwa, też odgrywają na tym rynku ważną rolę. Władze i Komisja Europejska będą nadal monitorować wszystkie podmioty, aby zapewnić pełne poszanowanie unijnych zasad ochrony konsumentów.

Jeżeli przedsiębiorstwa nie wywiążą się ze swoich zobowiązań, organy ochrony konsumentów mogą podjąć decyzję o zastosowaniu odpowiednich środków egzekwowania.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190325_car_rental_pl

5. Europa bezpiecznych dróg

Systemy informujące o senności kierowcy, utrzymujące pojazd na pasie ruchu i alarmujące o niebezpieczeństwie na drodze – takie rozwiązania mają być montowane w pojazdach samochodowych sprzedawanych na rynku UE od 2022 r. Instytucje UE osiągnęły wstępne porozumienie polityczne w kwestii zmienionego rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa ogólnego.

Nowe technologie dostępne na rynku mogą przyczynić się do zmniejszenia liczby ofiar śmiertelnych i liczby rannych na naszych drogach, za które w 90 proc. odpowiada błąd człowieka. W maju 2018 r. Komisja zaproponowała, aby niektóre środki bezpieczeństwa pojazdów stały się obowiązkowe, w tym systemy zmniejszające niebezpieczne martwe pola w samochodach ciężarowych i autobusach oraz technologia, która ostrzega kierowcę w przypadku senności lub rozproszenia uwagi. Zaawansowane elementy bezpieczeństwa przyczynią się do zmniejszenia liczby wypadków, utorują drogę do coraz bardziej opartej na sieci i zautomatyzowanej mobilności oraz zwiększą globalną innowacyjność i konkurencyjność europejskiego przemysłu samochodowego.

Nowe obowiązkowe elementy bezpieczeństwa obejmują:

1. **w samochodach osobowych, dostawczych, ciężarowych i autobusach:** ostrzeżenie o senności i rozproszeniu uwagi kierowcy (np. korzystaniu ze smartfona podczas prowadzenia pojazdu), inteligentne dostosowanie prędkości, bezpieczeństwo cofania przy użyciu kamery lub czujników oraz rejestrator danych w razie wypadku („czarna skrzynka”);
2. **w samochodach osobowych i dostawczych:** utrzymywanie pojazdu na pasie ruchu, zaawansowany system hamowania awaryjnego i ulepszone w wyniku testów zderzeniowych pasy bezpieczeństwa;
3. **w samochodach ciężarowych i autobusach:** szczególne wymogi mające na celu poprawę bezpośredniej widoczności kierowców autobusów i samochodów ciężarowych oraz usunięcie martwych pól, a także systemy z przodu i boku pojazdu mające na celu wykrywanie użytkowników dróg szczególnie narażonych na wypadki i ostrzeganie o nich, zwłaszcza przy zakręcaniu.

Komisja szacuje, że do 2038 r. proponowane środki pomogą ocalić życie ponad 25 000 osobom i zapobiec poważnym obrażeniom u co najmniej 140 000 osób. Przyczyni się to do realizacji długoterminowego celu UE, jakim jest ograniczenie do bliskiej zera liczby ofiar śmiertelnych i ciężko rannych do 2050 r.

Oprócz ochrony osób na europejskich drogach nowe zaawansowane elementy bezpieczeństwa pomogą kierowcom stopniowo przyzwyczać się do nowego wspomagania jazdy. Coraz większa automatyzacja oferuje znaczny potencjał kompensowania błędów ludzkich oraz nowe rozwiązania w zakresie mobilności dla osób starszych i niepełnosprawnych fizycznie. Wszystko to powinno zwiększyć zaufanie publiczne i akceptację pojazdów zautomatyzowanych, wspierając przejście na jazdę autonomiczną.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190326_traffic_pl

6. Owoce i warzywa w szkole

27 marca br. przyjęto przydział środków budżetowych przeznaczonych na realizację unijnego programu dystrybucji owoców, warzyw i mleka w szkołach na rok szkolny 2019/2020. W ramach programu przeznaczono 145 mln euro na owoce i warzywa, a 105 mln euro na mleko i inne produkty mleczne. Programowi towarzyszą działania edukacyjne, które zapoznają dzieci z rolnictwem i propagują zdrową żywność.

Komisja opublikowała również sprawozdanie oceniające, z którego wynika, że w roku szkolnym 2017/2018 w unijnym programie dystrybucji uczestniczyło około 159 tys. szkół. W ramach programu, na który przeznaczono 182 mln euro z unijnego budżetu, rozdano europejskim dzieciom łącznie 255 500 ton świeżych owoców i warzyw oraz 178 mln litrów mleka.

Państwa członkowskie decydują o sposobie realizacji programu, w tym o wyborze produktów rolnych, które trafią do dzieci oraz o tematyce towarzyszących programowi działań edukacyjnych. Mają również możliwość podwyższenia pomocy unijnej przy pomocy środków krajowych.

Wybór rozdawanych produktów podyktowany jest kwestiami zdrowotnymi i środowiskowymi, sezonowością, różnorodnością i dostępnością. Państwa członkowskie mogą zachęcać do zakupu produktów lokalnych lub regionalnych albo produktów ekologicznych oraz promować krótkie łańcuchy dostaw, produkty wiążące się z korzyściami dla środowiska i systemy jakości produktów rolnych.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190328_fruits_schools_pl

7. Nowy ład dla konsumentów

Parlament Europejski i Rada osiągnęły wstępne porozumienie w sprawie bardziej rygorystycznych i lepiej egzekwowalnych przepisów w zakresie ochrony konsumentów.

Problemy zgłaszała m.in. Polska wskazując np. na różną jakość produktów spożywczych sprzedawanych w krajach UE.

Główne zmiany to zagwarantowanie przejrzystości konsumentom kupującym w internecie, skuteczne kary i jasne przepisy dotyczące kwestii podwójnej jakości produktów w UE. Komisja Europejska zaproponowała nowe zasady w kwietniu ubiegłego roku jako część pakietu dotyczącego „[nowego ładu dla konsumentów](#)”.

Przyjęte środki przyniosą wymierne korzyści konsumentom.

- **Skuteczne kary za naruszanie unijnego prawa konsumenckiego:** krajowe organy ochrony konsumentów będą mieć uprawnienia do nakładania skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar w sposób skoordynowany. W przypadku powszechnie występujących naruszeń, które dotyczą konsumentów w kilku państwach członkowskich UE i które są przedmiotem akcji kontrolnej UE, wysokość maksymalnej grzywny w każdym państwie członkowskim wyniesie nie mniej niż 4 proc. rocznego obrotu danego przedsiębiorcy.
- **Rozwiązanie problemu podwójnej jakości produktów konsumenckich:** nowe zasady sprawią, że wprowadzanie do obrotu produktu rzekomo identycznego z produktem wprowadzonym w innych państwach członkowskich, jeśli w rzeczywistości produkty te mają znacząco odmienny skład lub cechy charakterystyczne, będzie uznawane to za praktykę wprowadzającą w błąd.
- **Wzmocnione prawa konsumentów w internecie:** w przypadku zakupów przez internet należy wyraźnie poinformować konsumentów o tym, czy kupują produkty lub usługi od przedsiębiorstwa czy też od osoby prywatnej, tak aby wiedzieli, z jakiej ochrony będą korzystać, jeśli wystąpią jakiegokolwiek problemy. Konsument korzystający z wyszukiwarki internetowej będzie wyraźnie informowany o tym, które wyniki wyszukiwania zostały opłacone przez sprzedawcę. Zostanie również poinformowany o głównych parametrach określających kolejność wyników wyszukiwania.

Wstępne porozumienie musi jeszcze zostać formalnie przyjęte przez Parlament Europejski i Radę.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190402_consumers_rights_pl

8. Prawo po stronie autorów

Rada Unii Europejskiej wyraziła zgodę na nową dyrektywę w sprawie praw autorskich, która przyniesie wymierne korzyści obywatelom, sektorom kreatywnym, prasie, naukowcom, pracownikom sektora oświaty i instytucjom kultury.

Celem reformy jest dostosowanie przepisów prawa autorskiego do zmieniających się realiów. Aktualnie użytkownicy mediów korzystają z treści kreatywnych i artykułów prasowych przede wszystkim za pośrednictwem internetowych serwisów oferujących wideo na żądanie, serwisów muzycznych, czytników kanałów oraz platform, na których użytkownicy

sami zamieszczają materiały. Wniosek ten został zaproponowany przez Komisję we wrześniu 2016 r. i przegłosowany przez Parlament Europejski w marcu 2019 r.

Nowa dyrektywa wzmocni dziennikarstwo wysokiej jakości w UE i zapewni lepszą ochronę europejskim twórcom i wykonawcom. Użytkownicy skorzystają z nowych przepisów, które umożliwią im legalne wprowadzanie treści chronionych prawami autorskimi na takie platformy jak YouTube lub Instagram. Ponadto będą korzystać z lepszych zabezpieczeń związanych z wolnością wypowiedzi, kiedy będą zamieszczać w internecie wideo zawierające treści należące do posiadaczy praw autorskich, na przykład w formie memów czy parodii.

Dyrektywa o prawach autorskich jest częścią szerszej inicjatywy mającej na celu dostosowanie prawa autorskiego UE do epoki cyfrowej. Państwa członkowskie UE ostatecznie przyjęły nowe przepisy, które mają ułatwić europejskim nadawcom udostępnianie za granicą niektórych programów na platformach online. Co więcej od 1 kwietnia 2018 r. mieszkańcy zjednoczonej Europy, którzy wykupują lub subskrybują dostęp do filmów, programów sportowych, muzyki, e-booków i gier w swoim kraju, mają do nich dostęp podczas podróży lub czasowego pobytu w innych państwach członkowskich UE.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190415_prawa_autorskie_pl

9. Zielone światło dla InvestEU

Program InvestEU, który ma zwiększyć inwestycje w Europie, powinien być kontynuowany w kolejnej perspektywie finansowej 2021-2027 – uznał Parlament Europejski. Dzięki InvestEU łatwiej będzie uzyskać unijne środki finansowe na projekty inwestycyjne, a finansowanie takich projektów będzie bardziej skuteczne. Program ten bazuje na sukcesie planu Junckera i połączy pod jednym szyldem Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych z 13 innymi instrumentami finansowymi UE, które wspierają obecnie inwestycje w Unii.

InvestEU zachowa innowacyjne podejście do inwestycji, zaproponowane w planie Junckera, które polega na wykorzystaniu ograniczonych zasobów publicznych do pozyskania znacznych środków prywatnych i publicznych dzięki gwarancji UE. Gwarancja w wysokości 38 mld euro będzie ukierunkowana na inwestycje w następujących czterech głównych obszarach: zrównoważona infrastruktura; badania naukowe, innowacje i cyfryzacja; małe i średnie przedsiębiorstwa oraz inwestycje społeczne i umiejętności. Powinna ona zmobilizować co najmniej 650 mld euro dodatkowych środków na inwestycje w Europie.

Podobnie jak w przypadku planu Junckera, Funduszowi InvestEU towarzyszyć będzie Centrum Doradztwa InvestEU, zapewniające zindywidualizowane wsparcie dla promotorów projektów, oraz portal InvestEU, czyli łatwo dostępny wykaz gotowych projektów dla potencjalnych inwestorów. Podobnie jak w planie Junckera, InvestEU będzie częścią polityki gospodarczej Komisji obejmującej inwestycje, reformy strukturalne i odpowiedzialność budżetową, aby zagwarantować dalsze zwiększanie atrakcyjności Europy jako miejsca dla tworzenia i działalności przedsiębiorstw.

Program ma postać partnerstwa z Grupą Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) – bankiem UE – ale będzie otwarty też dla innych partnerów wykonawczych. Budżetowe aspekty Programu InvestEU są nadal uzależnione od ogólnego porozumienia w sprawie kolejnego długoterminowego budżetu UE, zaproponowanego przez Komisję w maju 2018 r.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190419_innvestEU_pl

II. Z BIURA W BRUKSELI

W okresie sprawozdawczym dyrektor Biura Regionalnego w Brukseli uczestniczyła w szeregu spotkań, w tym nt. przygotowań do nadchodzących wydarzeń informacyjno-promocyjnych organizowanych zarówno przez Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego, jak i Dom Polski Wschodniej. Ponadto na przełomie roku został dopracowany plan pracy Biura w Brukseli na rok 2019.

1. Jak interpretować analizy i statystyki uczestnictwa regionów w PR Horyzont 2020

2 kwietnia dyrektor Biura wzięła udział w szkoleniu zorganizowanym przez Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE oraz Biuro Promocji Nauki PolSCA PAN „Jak interpretować analizy i statystyki uczestnictwa regionów w PR Horyzont 2020”. Spotkanie było okazją do zapoznania się ze wszystkimi możliwościami analizowania raportów przekazywanych przez wyżej wspomniane instytucje oraz zapoznania się z innymi modelami analitycznymi KPK PB UE.

Szkolenie było skierowane przede wszystkim do przedstawicieli polskich biur regionalnych oraz polskich organizacji gospodarczych w Brukseli. Program wydarzenia obejmował wprowadzenie do typów i zakresu wykorzystywanych baz danych, przybliżenie sposobów interpretacji danych oraz prezentację standardowych raportów KPK na temat uczestnictwa Polski w PR Horyzont 2020.

2. Przygotowania do Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast

Pod koniec marca dobiegły końca wstępne przygotowania do październikowego wydarzenia w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast. W tegorocznej 17. Edycji ETRiM, która odbędzie się w Brukseli w dniach 7-10 października, Biuro Regionalne weźmie udział w konglomeracie, który przygotuje seminarium w ramach partnerstwa zajmującego się zmianami klimatu: „Zielone regiony na rzecz bardziej zielonej Europy” (“Green regions for a Greener Europe”), natomiast nazwa warsztatu brzmi: „Regionalne i lokalne zaangażowanie w zieloną transformację” (“Regional and local involvement for green transition”).

Partnerzy, z którymi zorganizowane zostanie to wydarzenie to biura następujących regionów: Środkowa Norwegia, Zachodnia Norwegia, Limerick, Normandia, Region Centralny – Dolina Loary. Wydarzenie zaplanowane jest na wtorek 8 października w Domu Norweskim, a projektem, który zostanie zaprezentowany przez nasze województwo będzie elbląski miejski plan adaptacji do zmian klimatu w ramach ogólnokrajowego programu opracowania planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców (jego głównym celem jest ocena wrażliwości na zmiany klimatu 44 największych polskich miast oraz zaplanowanie działań adaptacyjnych, adekwatnych do zidentyfikowanych zagrożeń, <http://44mpa.pl/>). Prelegentem będzie pani Daria Bieńkuńska – Dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Miasta w Elblągu.

3. Dialog Obywatelski pt. „Europa wspólnych wartości i celów. Polska w UE”

Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli wspólnie z kolegami z DG REGIO oraz Departamentu Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego organizuje w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Elblągu oraz na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie dwa spotkania dla studentów z cyklu Dialog Obywatelski pt. „Europa wspólnych wartości i celów. Polska w UE”. Pierwsze z nich odbyło się 17 kwietnia w Elblągu. Zainteresowanie studentów było ogromne, a aula na 350 osób była wypełniona po brzegi. W wydarzeniu uczestniczyli m.in. prof. dr hab. inż. Zbigniew Walczyk – rektor PWSZ w Elblągu, Witold Wróblewski – prezydent miasta Elbląg oraz Gustaw Marek Brzezina – marszałek województwa.

Podczas wystąpienia wprowadzającego marszałek województwa Gustaw Marek Brzezina powiedział do uczestników: „Pamiętajcie o tym. Wyjeżdżajcie na Erasmusa, odkrywajcie Europę, a na koniec wróćcie do nas i wdrażajcie pomysły, by rozwinąć Warmię i Mazury”. Z kolei prezentację główną zatytułowaną „My jesteśmy Europą. Wspólnota wartości i celów. Polska w UE. Jak wiele zyskaliśmy?” poprowadził Krzysztof Wójcik – Komisja Europejska, DG Regio Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej, Wydział ds. Polski.

Uczestnicy spotkania rozmawiali o integracji europejskiej, która w minionych latach przyczyniła się do rozwoju niemal wszystkich obszarów naszego życia. Także w województwie warmińsko-mazurskim, które jest beneficjentem funduszy unijnych. W poprzednim okresie programowania wykorzystano 100% przyznanych środków (ponad 6 mld zł). Budżet Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 wynosi ponad 1,7 mld euro, czyli ok. 7,4 mld zł. Obecnie poziom kontraktacji to 64%. Kłasyfikuje to województwo warmińsko-mazurskie na 12. pozycji w kraju. Dofinansowano ponad 2,8 tys. projektów na kwotę ponad 4,7 mld zł, natomiast beneficjentom wypłacono ok. 1,5 mld zł (ok. 19,8% budżetu Programu). Komisja Europejska zatwierdziła ok. 1,46 mld zł (ok. 19,6% budżetu Programu).

W Elblągu realizowanych jest obecnie 288 projektów z różnych programów unijnych (najwięcej z RPO WiM) na ponad 540 mln zł dofinansowania. Z kolei w powiecie elbląskim jest to 291 projektów na ponad 155 mln zł dofinansowania, zaś w gminie Elbląg – 149 projektów na 22 mln zł dofinansowania. Z sukcesem realizowany jest Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Średni poziom zakontraktowania to ponad 85%, a średni poziom wykorzystania (wypłacenia środków) – ponad 45% dostępnego limitu.

„Jesteśmy w Elblągu, warto więc zaznaczyć, że ta część regionu korzysta z programu transgranicznego Południowy Bałtyk. Z kolei mieszkańcy wschodniej części województwa wykorzystują środki zarezerwowane w programie współpracy transgranicznej Litwa-Polska.” – mówił podczas spotkania marszałek Gustaw Marek Brzezina. – „W poprzedniej perspektywie finansowej, w okresie 2007-2013 zrealizowano ponad 6,8 tys. projektów w całej UE w ramach programów transgranicznych. Elbląg jest siedzibą stałego międzynarodowego sekretariatu Euroregionu Bałtyk – organizacji współpracy transgranicznej zrzeszającej partnerów

regionalnych i lokalnych z pięciu krajów obszaru Południowego Bałtyku: Polski, Litwy, Federacji Rosyjskiej, Szwecji i Danii”.

Kolejne spotkanie z cyklu Dialog Obywatelski odbędzie się 10 maja na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie.

WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ

1. „Marzenia o Polsce, marzenia o Europie” - spotkanie z Maryną Miklaszewską

20 marca w Domu Polski Wschodniej w Brukseli mieliśmy okazję gościć wiceprzewodniczącego Parlamentu Europejskiego prof. Zdzisława Krasnodębskiego, który poprowadził spotkanie dyskusyjne z panią Maryną Miklaszewską, dziennikarką, pisarką, tłumaczką, autorką m.in. książki „Mikołajek w szkole PRL”, współautorką libretta i tekstów piosenek do musicalu „Metro” nominowanych do amerykańskiej nagrody Tony Award. Maryna Miklaszewska jest autorką spektaklu telewizyjnego „Hrabia”, nagrodzonego przez Ministerstwo Kultury i Sztuki, sztuki „Strajk” o sierpniu 1980 roku w Stoczni Gdańskiej, powieści: „Portret pamięciowy”, „Wojtek z Armii Andersa”, „Spotkałam kiedyś prawdziwego hipstera” oraz „Tragicy z miasta”.

Spotkanie odbyło się pod hasłem: „Marzenia o Polsce, Marzenia o Europie – fikcyjni bohaterowie literaccy w kontekstach zmieniającej się rzeczywistości”. Spotkanie zgromadziło pełną salę w Domu Polski Wschodniej i spotkało się z dużym zainteresowaniem, szczególnie kulisy powstawania musicalu „Metro”. Wydarzenie swoją obecnością uświetnili również pan Artur Orzechowski, Ambasador RP w Królestwie Belgii oraz pan Marek Ziółkowski, Ambasador Polski przy NATO.

2. Hannover Messe 2019

W dniach 1-5 kwietnia w Hanowerze odbyły się największe doroczne przemysłowe targi świata „Hannover Messe 2019”, organizowane od 1947 r. Wydarzenie to przyciąga każdorazowo około 6 500 wystawców z całego świata oraz niemalże 220 tys. odwiedzających. Targi są doskonałą okazją do zaprezentowania najnowszych wynalazków w dziedzinie innowacyjnych technologii produkcyjnych.

W ramach inicjatywy, od kilku lat aktywnie wspieranej przez Dom Polski Wschodniej, w targach hanowerskich uczestniczy z roku na rok coraz większa grupa firm reprezentujących Klaster Obróbki Metali z Polski Wschodniej, posiadający status Krajowego Klastra Kluczowego. W tegorocznej edycji Hannover Messe 2019 w ramach wspólnego stoiska udział wzięły następujące firmy: FiN Sp. z o.o., Gumet Sz. Geneja Sp.j., Exparto s.c., oraz Polish Intelligence Logic Controllers (PILC). Tradycyjnie już innowacyjne rozwiązania prezentowane przez firmy związane z regionami Polski Wschodniej wzbudzają znaczące zainteresowanie potencjalnych partnerów biznesowych z wielu regionów świata.

III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA

1. tymrazemglosuje.eu

Jako Europejczycy zmagamy się z wieloma wyzwaniami – migracją, zmianą klimatu, bezrobociem młodych ludzi czy problemami związanymi z prywatnością danych. Żyjemy w coraz bardziej zglobalizowanym i konkurencyjnym świecie. Jednocześnie referendum w sprawie Brexitu pokazało, że Unia Europejska nie jest projektem danym raz na zawsze. Chociaż większość z nas uważa demokrację za coś oczywistego, to jednak wydaje się ona coraz bardziej zagrożona – zarówno w teorii, jak i w praktyce.

Dlatego budowana jest społeczność, której zadaniem będzie wpływać na większy udział w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Tym razem nie wystarczy tylko mieć nadzieję na lepszą przyszłość – tym razem wszyscy muszą wziąć za nią odpowiedzialność. Dlatego tym razem nie prosimy tylko o Twój udział w wyborach do Parlamentu Europejskiego, ale także o pomoc w przekonywaniu do tego innych. Kiedy każdy głosuje, wszyscy wygrywamy.

Więcej informacji na stronie akcji: <https://www.tymrazemglosuje.eu/>

2. #EUGreenWeek

Zielony Tydzień UE w tym roku przypada w dniach 13-17 maja. Jego oficjalna inauguracja, z udziałem europejskiego komisarza ds. środowiska, gospodarki morskiej i rybołówstwa Karmenu Vella, odbędzie się w Warszawie 13 maja. Zielony Tydzień to jednocześnie cykl imprez, spotkań i konkursów odbywających się w całej Europie.

Przepisy ochrony środowiska bardzo mocno wpływają na nasze życie. Przyczyniają się bowiem do polepszenia jakości wody i powietrza, ochrony przyrody oraz promowania recyklingu i gospodarki odpadami. Jednak prawo unijne może przyczynić się do autentycznych zmian tylko wtedy, gdy zostanie wdrożone w całości.

W kwietniu 2019 Komisja Europejska opublikowała zestaw sprawozdań na temat stanu wdrożenia przepisów ochrony środowiska w Europie: Przegląd wdrożenia przepisów środowiskowych.

Jak co roku, Zielony Tydzień UE obejmować będzie szereg [imprez partnerskich](#), organizowanych w całej Europie w kwietniu i maju przez wiele różnych podmiotów, w tym władze lokalne, organizacje pozarządowe i firmy.

Konkurs #MyGreenAction

W dniach od 21 marca do 10 maja odbywa się również konkurs #MyGreenAction. Skierowany jest do młodych Europejczyków, którzy mogą udostępniać zdjęcia, filmy lub ilustracje przedstawiające podejmowane przez siebie działania mające na celu zapewnienie bardziej ekologicznej przyszłości. Mogą to robić za pomocą własnych kont na Instagramie lub Twitterze albo pod oficjalnymi wpisami Komisji Europejskiej na Facebooku dotyczącymi

konkursu. Co dwa tygodnie trzy wybrane zgłoszenia zostaną opublikowane w mediach społecznościowych Komisji Europejskiej, a 10 najlepszych ze wszystkich zgłoszeń zostanie wykorzystanych w filmie podsumowującym konkurs, który zostanie wyświetlony podczas Zielonego Tygodnia UE.

Więcej informacji: <https://www.eugreenweek.eu/pl>,
https://ec.europa.eu/poland/events/190412_green_week_pl

3. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń

Termin składania wniosków 08-05-2019

Kreatywna Europa – komponent MEDIA (2014–2020)

Program Kreatywna Europa rozwija i wspiera konkurencyjność sektorów: audiowizualnego, kultury i kreatywnego. Dofinansowuje projekty, które przyczyniają się do promocji europejskiej różnorodności kulturowej i dziedzictwa.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/kreatywna-europa-komponent-media-2014-2020>

Termin składania wniosków 16-05-2019

Discover EU - podróże przez Europę

Podróż przez Europę jako prezent „od Europy” w roku 18. urodzin – to zamysł inicjatywy UE dla młodych mieszkańców Starego Kontynentu. Doświadczenie podróży ma również otworzyć młodzież na przekraczanie granic oraz poznawanie innych krajów i kultur.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/discover-eu-podroze-przez-europe>

Termin składania wniosków 01-06-2019

Nagroda WTO dla młodych ekonomistów

Nagroda dla autora najlepszej pracy dotyczącej polityki handlowej i międzynarodowej współpracy handlowej.

Fundator: World Trade Organisation

<http://www.eurodesk.pl/granty/nagroda-wto-dla-mlodych-ekonomistow>

Termin składania wniosków 01-07-2019

Międzynarodowe Stypendium Parlamentarne

Program stypendialny Niemieckiego Bundestagu dla przyszłych polityków i osób chcących pełnić ważne funkcje państwowe.

Fundator: Ambasada Republiki Federalnej Niemiec

<http://www.eurodesk.pl/granty/miedzynarodowe-stypendium-parlamentarne>

Termin składania wniosków 01-07-2019

Europa dla obywateli (2014–2020)

Program „Europa dla Obywateli” stanowi wsparcie dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego, władz samorządowych i organizacji eksperckich prowadzących działania

promujące aktywne obywatelstwo, organizujących debaty i przedsięwzięcia służące refleksji nad obywatelstwem europejskim i demokracją, wspólnymi wartościami, historią i kulturą.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych

<http://www.eurodesk.pl/granty/europa-dla-obywateli-2014-2020>

Stały nabór

Dla Białorusi

Celem programu jest wspieranie inicjatyw obywatelskich, służących budowaniu społeczeństwa otwartego oraz przygotowaniu demokratycznych przemian na Białorusi.

Fundator: Fundacja im. Stefana Batorego

<http://www.eurodesk.pl/granty/dla-bialorusi>

Dla Kobiet i Nauki – program stypendialny

Konkurs stypendialny dla Polek-naukowiec w dziedzinach biologiczno-medycznych.

Fundator: UNESCO, L'Oréal

<http://www.eurodesk.pl/granty/dla-kobiet-i-nauki-program-stypendialny>

Dotacje Fundacji Kronenberga

Dotacje na działania na rzecz kultury, edukacji, polityki, społecznej, ochrony zdrowia.

Fundator: Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-fundacji-kronenberga>

Dotacje Fundacji Charlesa Stewarta Motta

Dotacje na projekty promujące budowę społeczeństwa obywatelskiego i ochronę środowiska.

Fundator: Fundacja Charlesa Stewarta Motta

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-fundacji-charlesa-stewart-motta>

Dotacje Fundacji Konrada Adenauera

Fundacja Konrada Adenauera przyznaje dotacje na działalność w zakresie edukacji politycznej.

Fundator: Fundacja Konrada Adenauera w Polsce

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-fundacji-konrada-adenauera>

Dotacje na spotkania i polsko-niemiecką współpracę partnerską

Współfinansowanie projektów rozwijających współpracę polsko-niemiecką: spotkań; współpracy instytucji; badań naukowych; działań edukacyjnych na rzecz ochrony środowiska.

Fundator: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-na-spotkania-i-wspolprace-partnerska-polsko-niemiecka>

English Teaching Program

Programy nauczania jęz. angielskiego poza regularnymi zajęciami szkolnymi.

Fundator: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

<http://www.eurodesk.pl/granty/dzialaj-lokalnie>

Erasmus dla młodych przedsiębiorców

Współfinansowany przez UE transgraniczny program wymiany, który daje przyszłym i początkującym przedsiębiorcom możliwość uczenia się za granicą.

Fundator: Komisja Europejska – EASME

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-dla-młodych-przedsiębiorców>

eTwinning – Europejskie partnerstwo szkół

eTwinning to unijny program promujący i wspierający współpracę europejskich szkół poprzez internet. Program nie przyznaje grantów. Bezpośrednie kontakty partnerów nie są wymagane.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/etwinning-europejskie-partnerstwo-szkol>

GFPS – Semestralne stypendia w Niemczech

Niemiecki program stypendialny dla studentów wyższych lat i doktorantów.

Fundator: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

<http://www.eurodesk.pl/granty/gfps-semestralne-stypendia-w-niemczech>

Międzynarodowe Szkoły Letnie w Oslo

Letnie kursy dla obcokrajowców na Uniwersytecie w Oslo.

Fundator: Uniwersytet w Oslo

<http://www.eurodesk.pl/granty/międzynarodowe-szkoly-letnie-w-oslo>

Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży

Dotacje PNWM współfinansują działania mające na celu nawiązywanie kontaktów między młodzieżą polską i niemiecką.

Fundator: Ministerstwo Edukacji Narodowej

<http://www.eurodesk.pl/granty/polsko-niemiecka-wspolpraca-mlodziezy>

Program Rozwoju Bibliotek

Celem programu jest wzmocnienie roli bibliotek gminnych w środowisku lokalnym.

Fundator: Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego

<http://www.eurodesk.pl/granty/program-rozwoju-bibliotek>

Promocja kultury holenderskiej

Dotacje na lokalne projekty, promujące kulturę Holandii.

Fundator: Ambasada Królestwa Niderlandów

<http://www.eurodesk.pl/granty/promocja-kultury-holenderskiej>

Program stażowy oraz program Pierwsza praca w PARP

3-miesięczne płatne staże w PARP oraz możliwość zatrudnienia po okresie stażu w obszarze funduszy unijnych i projektowania działań stymulujących rozwój polskiej gospodarki.

Fundator: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

<http://www.eurodesk.pl/granty/program-stazowy-oraz-program-pierwsza-praca-w-parp>

Stypendia DAAD na podróże grupowe do Niemiec dla polskich grup studenckich

Stypendia skierowane do grup studentów z wszystkich kierunków na wizyty na niemieckich uczelniach.

Fundator: DAAD

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-daad-na-podroze-grupowe-do-niemiec-dla-polskich-grup-studenckich>

Stypendium z ochrony środowiska w Niemczech

Stypendia dla absolwentów polskich szkół wyższych wszystkich kierunków studiów zawierających w swoim programie tematykę ochrony i zarządzania środowiskiem, ochrony przyrody, zrównoważonego rozwoju, edukacji ekologicznej.

Fundator: Niemiecka Fundacja Federalna Środowisko – Deutsche Bundesstiftung Umwelt

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendium-z-ochrony-srodowiska-w-niemczech>

Wirtualne Wymiany programu Erasmus+

Program umożliwiający wzajemne poznanie się i zrozumienie międzykulturowe oraz rozwój kompetencji młodych uczestników z Europy i krajów Basenu Morza Śródziemnego, za pomocą dedykowanej platformy online.

Fundator: Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego

<http://www.eurodesk.pl/granty/wirtualne-wymiany-programu-erasmus>

Więcej informacji: <http://www.eurodesk.pl/granty/wszystkie>

Źródło: Sieć informacji europejskiej dla młodzieży Eurodesk: <http://www.eurodesk.pl/>

Departament Współpracy Międzynarodowej

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1

10-562 Olsztyn

e- mail: dwm@warmia.mazury.pl

tel.: 89 52 19 820

Twitter: <https://twitter.com/dwmwarmia>

